

16.1.2017

נייר עמדה לדיון בנושא מעקב אחרי יישום חוק הסדרי התדיינויות
בסכסוכי משפחה – 17.1.2017

FOUNDERS:

S. Daniel & Ewa Abraham
Joseph Alexander Foundation
Aharon & Rachel Dahan
Charles Dimston
Jesselson Family
Mordecai & Monique Katz
Gershon & Carol Kekst
Rose & Louis Klosk Fund
Sisel Klurman
Don & Jane Stern Lebell
Evelyn Gruss Lipper
Bernard & Estelle Marcus
Dennis Mehiel
Jack & Gitta Nagel
Joyce Saffir
Irving & Helen Schneider
Stephen Schwartz-
Brookdale Foundation Group
John & Marianne Slade
Abraham Spiegel
Jerome & Ellen Stern
Sigmund & Rose Strochlitz

פרופ' רות הלפרין-קדרי,
ראשת המרכז, מייסדת
עו"ד עטרה קניגסברג-ראם,
מנכ"ל ראשונה, מייסדת
ד"ר גלית שאול, עו"ד
מנכ"לית

ביום 17 ביולי 2016 נכנס לתוקף חוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה) התשע"ה 2014. מאז כניסתו של החוק לתוקף אנו עדים לקשיים רבים בישומו. הקושי הבולט ביותר, המאפיל על יתר הקשיים, הוא **אי עמידה במועד הקבוע בחוק לקיום פגישת המהו"ת הראשונה** (60-45 יום ממועד הגשת הבקשה ליישוב סכסוך). במחוז מרכז אנו עדים לפגישות שנקבעות אף 80 יום ויותר ממועד הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך. ברי כי כאשר נקבעות פגישות מעבר למועדים הקצובים בחוק תכליתו של החוק לא מתקיימת. עורכי הדין המייצגים את מבקשי הבקשות מחויבים להגיש תביעות עוד בטרם קיומה של פגישת המהו"ת מתוקף חובה אתית של ייצוג מיטבי (שאחרת יאבדו את היתרון שמעניק החוק למגיש הבקשה ליישוב סכסוך לקבוע באיזו ערכאה יוגשו התביעות אזרחית או דתית- הקדמה של מרוץ הסמכויות), כך שהזדמנות ליישב את הסכסוך מחוץ לכותלי הערכאות המשפטיות אינה קיימת בפועל במקרים רבים. מצבם של מתדיינים שאינם מיוצגים, כבר בשלב המקדמי של הגשת הבקשה ליישוב סכסוך, קשה עוד יותר, כיון שעל פי רוב הם אינם מצויים ברזי החוק והתקופות הקבועות בו. למעשה נמנעת מהם האפשרות להגיע לערכאות תקופה מאוד ממושכת בשעה שלא מתנהל שום הליך גישורי שנועד לתת מענה למצוקות הקשות שמתעוררות בעת המשבר המשפחתי (בהקשר של מזונות, הסדרי ראייה ועוד).

לאור העובדה שהפגישה הראשונה נקבעת למועד מרוחק, הגשת סעדים דחופים במסגרת הליך ליישוב סכסוך הופכת לדרך המלך על מנת להגיע להסדרים זמניים למזונות ומשמורת, כל זאת כאשר כוונת המחוקק הייתה כי הצדדים יגיעו להסכמות ביחס להסדרים הזמניים במהלך פגישות המהו"ת. הדבר מוביל להקצנה בלשון הבקשות (הקצנה שאותה רצה למנוע החוק) לצורך הכרה בדחיפות וכן להעמסת השופטים בבקשות שהן אינן דחופות בהתאם לדרישות החוק, וכתוצאה מכך הן אינן מאפשרות לשופטים לתת מענה מהיר לבקשות בהן הדחיפות אינה קשורה להימשכות הליכי יישוב הסכסוך.

אנו סבורים שיש לטפל במצב זה **באופן מיידי**. המצב הקיים יוצר פגיעה קשה במתדיינים. הפתרון האידיאלי היה הגדלת כוח האדם ביחידות הסיוע, אך פתרון זה דורש תקציב וזמן למציאת כוח אדם והכשרתו, ולכן נצא מתוך הנחה שאין זו אפשרות מעשית לעת הזו. לפיכך, **הפתרון המהיר ביותר הוא הקטנת תחולת החוק** כך שהעומס על המערכת יקטן. ניתן ואפשר להקטין את תחולת המקרים בהם חל החוק תוך שמירת תכליתו של החוק. כך לדוגמא ניתן להוציא מתחולת החוק תביעות ובקשות בין בני זוג אשר כבר ניהלו תביעות אשר הסתיימו עד שנה מהמועד

בו מי מהם מעוניין לפתוח תיק חדש או בני זוג שכרגע מצויים בהליכים משפטיים. מדובר בצדדים שעל פי רוב היו בהליכים משפטיים תקופה ארוכה והסיכוי כי יגיעו להסכמות ביחס לסכסוך חדש או נוסף בהליכים אלטרנטיביים הוא קטן מלכתחילה. מקרים נוספים שאפשר להוציא מגדרי החוק הם תביעות על ביזיון בית המשפט, ותיקים שהיו בגישור והגישור לא צלח. המשותף לכל המקרים האלו הוא הסיכוי הקטן להפקת תועלת כלשהי מפגישת מהו"ת, כאשר ברקע הליך משפטי קודם או ניסיון קודם ליישוב סכסוך בדרך אלטרנטיבית, למול ההכבדה הרבה שמוסיף הליך ליישוב סכסוך חסר סיכוי המלווה בתקופה של הקפאת הליכים.

FOUNDERS:

S. Daniel & Ewa Abraham
Joseph Alexander Foundation
Aharon & Rachel Dahan
Charles Dimston
Jesselson Family
Mordecai & Monique Katz
Gershon & Carol Kekst
Rose & Louis Klosk Fund
Sisel Klurman
Don & Jane Stern Lebell
Evelyn Gruss Lipper
Bernard & Estelle Marcus
Dennis Mehiel
Jack & Gitta Nagel
Joyce Saffir
Irving & Helen Schneider
Stephen Schwartz-
Brookdale Foundation Group
John & Marianne Slade
Abraham Spiegel
Jerome & Ellen Stern
Sigmund & Rose Strochlitz

פרופ' רות הלפרין-קדרי,
ראשת המרכז, מייסדת
עו"ד עטרה קניגסברג-ראם,
מנכ"ל ראשונה, מייסדת
ד"ר גלית שאול, עו"ד
מנכ"לית